

ستاد اقامه نماز استان در دهه تکریم مسجد و ترویج نماز برگزار می کند:

مسابقه مطالعاتی

با عنوان

نماز ، مسجد و مهدویت

آخرین مهلت شرکت در مسابقه: ۱۴۰۳/۶/۵

علاقه‌مندان می‌توانند پاسخ سوالات را در قالب

یک عدد ۱۰ رقمی به سامانه پیامکی

ستاد اقامه نماز به شماره ۱۷۰۰۰۰۱۰ ارسال نمایند.

بسم الله الرحمن الرحيم

دهه تکریم مسجد و ترویج معارف نماز گرامی باد

مسابقه مطالعه محتوا با عنوان « نماز، مسجد، مهدویت »

مقدمه

مسجد، خانه خداوند است؛ هم جایگاه جان‌های آزاده است و هم خلوتگاه اهل راز. جایی است که هر کس را با هر رنگ و بویی، به یکدله شدن و یک‌رنگ شدن با دیگران دعوت می‌کند.

کاشی‌های آبی محرابش، بوی زلال آب می‌دهد و گل بوته‌های نقش بسته بر کاشی‌هایش، بهشت مجسم است. در این همه زیبایی همیشه می‌توان بی‌واسطه، خداوند را در هوایش نفس کشید. می‌توان بی‌آنکه پرنده شد، آسمان را بوسید. می‌توان عاشق شد؛ بی‌آنکه پای آینه‌ای در میان باشد. هوای زلالش، همیشه از عطر نماز سرشار است. تنها فصلی که می‌توان در مسجد پیدا کرد، بهار است؛ بهاری که از آغاز، خزانی را به یاد نمی‌آورد. آسمانش، همیشه لبریز از ستاره‌های خوشبختی است. آسمانش، نزدیک‌ترین آسمان‌ها به زمین است. مسجد، نزدیک‌ترین جاده به خداوند است؛ جاده نزدیک‌تر از آسمان‌ها؛ تنها جایی که برای آفتاب شدن سراغ دارم محراب، معطر از نفس جبرئیل مسجد است؛ جایی که به خورشید، نزدیک‌تر از ایوان‌های لبریز آفتاب است. شبستان مسجد، از ماهتاب‌های پرفروغ نمازهای شب لبریز است. مسجد، اولین نقطه برای پرواز است؛ جایی است که از پرنده‌ها به آسمان نزدیک‌تر است. و نماز زیباترین عمل، جذابترین ذکر و محبوبترین هدیه به پروردگار است. نماز حلقه اتصال عبد به معبود و مایه انس و آرامش است.

نماز سرچشمه نیکی‌ها، مایه رحمت الهی و وسیله تقرب به پروردگار است، نماز دور کننده از گناه، دژ مستحکم در برابر حملات شیطان، ستون دین و بلکه به تنهایی تمام دین است اقامه فریضه نماز مهمترین و زیباترین عمل عبادی انجام فریضه نماز است. اگر واقعاً فریضه نماز آن طور که شایسته آن است اجرا شود هیچ گونه فساد و فحشایی در جامعه به وجود نخواهد آمد. بهترین وسیله اصلاح خانواده‌ها از فساد و تباهی نیز برپایی نماز است. خداوند کریم به پیامبر می‌فرماید: «و امر اهلک بالصلوة و الصطبر علیها» یعنی خانواده خود را به نماز فرمان ده و بر انجام آن شکبیا باش زیرا: «ان الصلوة تنهی عن الفحشاء و المنکر» در این صورت است که جامعه در برابر هجوم فرهنگی دشمنان مقاوم و نفوذ ناپذیر می‌گردد و انشالله یاوران واقعی امام زمان (عج) خواهیم بود.

*** تأکید و اهمیت «مسجد»، از منظر قرآن، از چند جهت قابل ملاحظه است:**

۱. بدون شک، خلقت انسان بیهوده نیست و قرآن کریم، هدف از خلقت انسان را رشد و تکامل معنوی او دانسته است و راه رسیدن به این تکامل را در «بندگی» خداوند متعال معرفی کرده، می‌فرماید: من جن و انس را نیافریدم، جز برای

این که مرا عبادت کنند (و از این راه تکامل یابند و به من نزدیک شوند) (ذاریات، آیه ۵۶). از طرفی دیگر، خداوند متعال در قرآن، «مسجد» را کانون و پایگاهی برای عبادت ذکر کرده، می‌فرماید: (مَسْجِدٌ يُذْكَرُ فِيهَا اسْمُ اللَّهِ كَثِيرًا) مساجدی که نام خدا در آن بسیار برده می‌شود. پس مسجد پایگاهی برای عبادت و یاد خداوند متعال است و در آیه دیگری می‌فرماید: توجه خویش را در هر مسجد (و هنگام عبادت) به سوی او کنید، و او را بخوانید در حالی که دین (خود) را برای او خالص گردانید (اعراف، آیه ۲۹).

۲. هر چند تمامی آسمان‌ها و زمین از آن خداست، لیکن به خاطر توجه و اهمیتی که خداوند به «کعبه» دارد و با توجه به شرافتش، «خانه خدا» (بیت الله) از آن تعبیر شده است؛ از طرفی، بر طبق آموزه‌های حدیثی ما، هر مسجدی نیز خانه خداست؛

امام صادق (علیه السلام) می‌فرماید: (عَلَيْكُمْ بِإِيْتَانِ الْمَسَاجِدِ فَإِنَّهَا بِيُوتِ اللَّهِ فِي الْأَرْضِ)؛ بر شما باد به رفتن مساجد، زیرا مساجد خانه‌های خدا در روی زمینند.

۳. قرآن کریم، کسانی را که از بردن نام خدا در مساجد، جلوگیری می‌کنند، ستم‌کارترین مردم معرفی کرده، می‌فرماید: (وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ مَنَعَ مَسْجِدَ اللَّهِ أَنْ يُذْكَرَ فِيهَا اسْمُهُ وَسَعَىٰ فِي خَرَابِهَا) کیست ستمکارتر از آن کسانی که از بردن نام خدا در مساجد او جلوگیری کرده‌اند و سعی در ویرانی آنها دارند؟! بنابراین هر کس و هر گروهی که به نوعی در تخریب مساجد الهی کوشش کند و یا مانع از آن شود که نام خدا و عبادت او در آن جا انجام گیرد، مشمول همین حکم است، بلکه هر عملی که نتیجه آن تخریب مساجد و از رونق افتادن آن باشد نیز هم‌چنین است، چرا که جلوگیری از مراکز توحید، نتیجه‌ای جز سوق مردم به بی‌دینی نخواهد داشت.

۴. ممنوعیت مشرکان از تعمیر مساجد: خداوند می‌فرماید: (مَا كَانَ لِلْمُشْرِكِينَ أَنْ يَعْمُرُوا مَسْجِدَ اللَّهِ شَاهِدِينَ عَلَىٰ أَنْفُسِهِم بِالْكَفْرِ) مشرکان حق ندارند مساجد خدا را آباد کنند، در حالی که به کفر خویش گواهی می‌دهند.

پس مشرکان و بت‌پرستان، نه حق شرکت در مساجد را دارند و نه حق تعمیر و بنای ساختمان آن را، چرا که همان طوری که «شُرک» با «توحید» قابل جمع نیست، اعمال مشرکان، با ساختن مراکز توحیدی یا رونق بخشیدن به آن نیز غیر قابل جمع است.

در مقابل، خداوند متعال، صفات عمران‌کنندگان مساجد را چنین بر می‌شمرد: مساجد خدا را تنها کسی آباد می‌کند که ایمان به خدا و روز قیامت آورده است و نماز را برپا دارد و زکات را پردازد و جز از خدا نترسد (توبه، آیه ۱۸). این دو آیه شریف، حکایت از قداست بالای مساجد نزد خداوند متعال دارد که عمران و آبادانی مسجد را در صلاحیت هر کسی نمی‌داند.

۵. در اهمیت «مسجد» همین مقدار بس که دو مسجد بزرگ و با اهمیت در اسلام، سکوی معراج پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله وسلم) قرار می‌گیرد؛ خداوند می‌فرماید:

(سُبْحَانَ الَّذِي أَسْرَى بِعَبْدِهِ لَيْلًا مِنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ إِلَى الْمَسْجِدِ الْأَقْصَا الَّذِي بَرَكْنَا حَوْلَهُ لِنُرِيَهُ مِنَ الْأَيْتَانَا) پاک و منزّه است خدایی که بنده‌اش را در یک شب، از مسجد الحرام به مسجد الاقصی - که گرداگردش را پر برکت ساخته‌ایم - برد، تا برخی از آیات خود را به او نشان دهیم.

۶. «مسجد»، جهت قبله برای عبادت همه مسلمانان عالم می‌گردد، در یک زمان «مسجد الاقصی» و در زمانی «مسجد الحرام»: (فَلَنُؤَلِّقَنَّ كَقِبْلَةٍ تَرْضَاهَا قَوْلًا وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَحَيْثُ مَا كُنْتُمْ فَوَلُّوا وُجُوهَكُمْ شَطْرَهُ) اکنون تو را به سوی قبله‌ای که از آن خشنود باشی، باز می‌گردانیم، پس روی خود را به سوی مسجد الحرام کن، و هر جا باشید روی خود را به سوی آن بگردانید.

۷. دو پیامبر الهی مسئول طهارت خانه خدا می‌گردند: و ما به ابراهیم و اسماعیل امر کردیم که: خانه مرا برای طواف کنندگان و مجاوران و رکوع کنندگان و سجده کنندگان، پاک و پاکیزه کنید.

و این آیه نشان عظمت و شرافت «مسجد» به خصوص مسجد الحرام است که خادمان آن از وارسته‌ترین افراد زمان خود، انتخاب می‌شوند؛ کما این که خدمت‌گزاری در مسجد الحرام یکی از افتخارات مهم عرب جاهلی بوده است.

۸. به دلیل قداست و اهمیتی که اسلام به مسجد می‌دهد، قرآن می‌فرماید: (يَبْنِيْءَ آدَمَ خُذُوا زِينَتَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ) ای فرزندان آدم! زینت خود را هنگام رفتن به مسجد، با خود

بردارید. که از این آیه، ضرورت نظافت و بهداشت و زینت کردن هنگام رفتن به مسجد، استفاده می‌شود.

۹. در بلندی و عظمت و منزلت مساجد همین بس که خداوند می‌فرماید: (فِي بُيُوتٍ أُذِنَ لِلَّهِ أَنْ تَرْفَعَ وَيُذَكَّرَ فِيهَا اسْمُهُ...) [این چراغ پرفروغ الهی] در خانه‌هایی قرار دارد که خداوند اذن فرموده دیوارهای آن را بالا ببرند [تا از دست‌برد شیاطین و هوس‌بازان در امان باشد]؛ خانه‌هایی که نام خدا در آنها برده می‌شود. با توجه به این که مراد از «بیوت» هر کانونی است که به فرمان خدا برپا شده است، و نام خدا در آن برده می‌شود و هر صبح و شام مردانی با ایمان در آن خانه‌ها مشغول ذکر خداوند. به تعبیر مرحوم علامه طباطبایی، «از مصادیق یقینی این «بیوت» مساجد است» که به اذن خداوند منزلت و عظمت بلندی یافته‌اند. و این همه، تنها بخشی از آیاتی بود که اهمیت «مسجد» را می‌توان از آن استفاده کرد، اما در روایات، که دریایی از کلمات نورانی امامان می‌باشد، وادی دیگری است که مجال آن نیست.

* مساجد در اسلام چگونه معرفی شده‌اند؟

* مسجد در آیات و روایات، کانون توحید، پایگاه هر گونه حرکت سازنده، محیطی برای پاک‌سازی عقاید انحرافی، پایگاهی برای دفاع از میراث‌های اسلامی و... معرفی شده است. در ذیل به برخی از ویژگی‌های مسجد از دیدگاه آیات اشاره می‌کنیم:

۱. مساجد جایگاه ذکر انوار الهی است که به فرمان خداوند برپا شده و در آن جا تنها نام خداوند برده می‌شود و جایی است که زندگی مادی انسان‌ها در آن جا آنان را از یاد خدا غافل نمی‌کند و در آن جا همیشه مشغول تسبیح و تقدیس خداوندند:

(فِي بُيُوتٍ أُذِنَ لِلَّهِ أَنْ تُرْفَعَ وَيُذْكَرَ فِيهَا اسْمُهُ يُسَبِّحُ لَهُ فِيهَا بِالْغُدُوِّ وَالْآصَالِ)

۲. صاحب مسجد خداست؛ خداوند در مسجد میزبان بندگان مؤمنی است که برای عبادت او به مسجد می‌آیند. طبیعی است چنین مکانی که از آن خداست بزرگ‌ترین پایگاه توحید خواهد بود:

(وَأَنَّ الْمَسَاجِدَ لِلَّهِ فَلَا تَدْعُوا مَعَ اللَّهِ أَحَدًا) و این که مساجد از آن خداست، در این مساجد احدی را با خدا نخوانید.

۳. مساجد پایگاه نمایش روزانه امت اسلام‌اند: (وَأَقِيمُوا وُجُوهَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ وَادْعُوهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ) و توجه خویش را در هر مسجد [و به هنگام عبادت] به سوی او کنید و او را بخوانید و دین [خود] را برای او خالص گردانید. توجه به این نکته که هر روز میلیون‌ها انسان رو به قبله و رو به طرف خانه خدا می‌ایستند، ضمن آن که نمایشی از امت اسلامی را نشان می‌دهد و ما را به این رهنمون می‌سازد که هدف مسلمانان در فعالیت‌های مساجد باید خداوند باشد.

۴. مساجد پایگاه توحیدند؛ مسجد تقدس ذاتی ندارد؛ تنها در صورتی قداس است دارد که پایگاه توحید و در خدمت اهداف دین و محل ذکر و یاد خدا و عبادت بندگان مؤمن خدا باشد و گرنه اگر به جای اینها در خدمت تفرقه و نفاق باشد و برای تضعیف جامعه اسلامی و رخنه در صفوف امت مسلمان تأسیس شده باشد، نه تنها تقدس ندارد، بلکه هم چون بت‌کده باید نابود شود: [گروهی دیگر از آنان] کسانی هستند که مسجدی ساختند برای زیان به [مسلمانان] و [تقویت] کفر و تفرقه میان مؤمنان و کمین گاه برای کسی که با خدا و پیامبرش از پیش مبارزه کرده بود، آنان سوگند یاد می‌کنند که نظری جز نیکی و [خدمت] نداشته‌ایم، اما خداوند گواهی می‌دهد که آنان دروغ‌گو هستند... (توبه، ۱۰۷-۱۱۰)

علاوه بر این آیات، سیره عملی پیامبر گرامی اسلام و امامان معصوم (علیهم السلام) برخی از ویژگی‌های مساجد را نیز معرفی کرده است.

الف: مسجد جایگاه آموزش و فراگیری علوم اسلامی است.

ب: از لحاظ اجتماعی - سیاسی، مسجد کانون رایزنی و مشورت، تعاون اجتماعی، پاسداری از عدالت و حکومت اسلامی و... است.

ج: از نظر نظامی، مسجد از یک سو، مهد و پرورش‌گاه نیروهای مدافع اسلام و میهن اسلامی است. پایگاهی که سربازان اسلام، آموزش‌های عقیدتی را در آن‌جا سپری می‌کنند و از سوی دیگر، هنگام بروز جنگ و پیدایش ناامنی در جامعه،

مسجد بسان پایگاه و سنگری استوار برای رزمندگان اسلام است. ما این ویژگی‌ها را در مسجد النبى صدر اسلام آشکارا می‌بینیم.

ساخت مسجد

* آیاتی که درباره ساختن مسجد آمده معرفی کنید؟

۱. (أَمَّا يَعْمُرُ مَسْجِدَ اللَّهِ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَأَقَامَ الصَّلَاةَ وَآتَى الزَّكَاةَ وَلَمْ يَخْشَ إِلَّا اللَّهَ فَعَسَىٰ أُولَٰئِكَ أَنْ يَكُونُوا مِنَ الْمُهْتَدِينَ) مساجد الهی را کسی آباد می‌کند که ایمان به خدا و روز قیامت آورده، نماز را برپا دارد و زکات را بپردازد و از چیزی جز خدا نترسد، ممکن است چنین گروهی هدایت یابند.

۲. (لَا تَقُمْ فِيهِ أَبَدًا لَمَْسْجِدِ أُسِّسَ عَلَى التَّقْوَىٰ مِنْ أَوَّلِ يَوْمٍ أَحَقُّ أَنْ تَقُومَ فِيهِ فِيهِ رِجَالٌ يُحِبُّونَ أَنْ يَتَّطَهَّرُوا وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُطَهَّرِينَ) آن مسجدی که از روز نخست بر پایه تقوا بنا شده، شایسته است که در آن قیام [و عبادت] کنی. در آن مردانی هستند که دوست دارند پاکیزه باشند و خداوند پاکیزگان را دوست دارد.

معنای (خذوا زینتکم عند کل مسجد)

* چرا خداوند در سوره اعراف، آیه ۳۱ می‌فرماید: هر گاه به مسجد می‌روید، با خودتان زینت (جواهر) هم ببرید؟

* زینت سه گونه است: زینت باطنی، مثل علم و اعتقادات خوب؛ زینت بدنی، مانند نیرومندی و غیره و زینت خارجی، مثل زیور آلات، مال و غیره

از مطلب بالا معلوم می‌شود، زینت در همه آیات، به معنای «جواهر و زیور آلات» فارسی نیست، بلکه معنای دیگری نیز دارد. در آیه ۳۱ اعراف، غرض از «زینت» می‌تواند هم اشاره به «زینت‌های جسمانی» باشد، که شامل پوشیدن لباس‌های مرتب و تمیز و شانه زدن

موها و به کار بردن عطر و زینت آلات حلال برای مرد و زن می‌شود و هم شامل «زینت‌های معنوی»، یعنی صفات انسانی و ملکات اخلاقی و پاکی نیت و اخلاص.

در این آیه، به یکی از نکات مهم در زندگی انسان‌ها اشاره شده است؛ طبق این آیه، شایسته است مسلمانان در همه جا، به ویژه در نماز و مساجد که محل اجتماع و رفت و آمد افراد گوناگون است، با زینت و آراستن خود - البته تا حدی که باعث حسرت فقرا و... نشود - وارد شوند، چرا که در نماز، در پیشگاه زیباترین وجود (خداوند) قرار می‌گیریم و آراستگی در مسجد، سبب رغبت دیگران به مسجد و آرامش در آن می‌شود.

تفاوت مسجد و حسینیه

* لطفاً فرق بین مسجد و حسینیه را بیان فرمایید؟ آیا همان احکامی که در قرآن برای مسجد بیان شده درباره حسینیه‌ها هم مطرح است؟

* «مساجد» مکان‌هایی است که در آن جا برای خدا سجده می‌شود و عبادت‌گاه مسلمانان به شمار می‌آید و مسلمانان در آن جا، عظیم‌ترین عبادت (نماز) را اقامه می‌نمایند

که احکام خاصی دارد و در قرآن هم به برخی اشاره شده است. (مانند احکامی که درباره مسجد در سوره توبه آیه ۱۸ و ۲۸ / سوره اعراف آیه ۳۱ / سوره بقره آیه ۱۱۴ / سوره مجادله آیه ۱۱ و... بیان شده است).

پیامبر اکرم (صلی الله علیه وآله) می‌فرماید: مساجد، خانه‌های خداست؛ هر کس برای این مساجد، تلاش نماید، برای خداوند تلاش کرده است....

«حسینیه»، در میان شیعیان به طور عموم به جایگاهی گفته می‌شود که در آن محل، مراسم روضه خوانی، عزاداری و مراسم عاشورای حسینی برپا می‌گردد.

بدین ترتیب، روشن می‌گردد که مکان‌هایی که وقف مساجد می‌شود، از احترام و مقررات ویژه‌ای برخوردار است که این احترام و مقررات، برای مکان‌های دیگری مثل حسینیه وجود ندارد؛ مثلاً کسی که غسل یا تیمم از جنابت را انجام نداده، نمی‌تواند داخل مساجد شود، در حالی که حسینیه، این محدودیت و ممنوعیت را ندارد

وجه نام گذاری مسجدالحرام

* چرا به خانه خدا «مسجد الحرام» می‌گویند؟

* از امام صادق (علیه السلام) سؤال شد که چرا کعبه را «بیت الله الحرام» نامیده‌اند؟ حضرت در جواب فرمودند: (لأنه حُرِّمَ عَلَى الْمُشْرِكِينَ أَنْ يَدْخُلُوهُ)؛ چون بر مشرکان حرام است که وارد آن شوند

در واقع، کلام حضرت اشاره به آیه (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّمَا الْمُشْرِكُونَ نَجَسٌ فَلَا يَقْرَبُوا الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ بَعْدَ عَامِهِمْ هَذَا) ای کسانی که ایمان آورده‌اید! مشرکان ناپاکند، پس نباید بعد از امسال نزدیک مسجدالحرام شوند.

توقف جنب و زن حائض در مسجد

* شنیده‌ایم کسانی که عذر شرعی دارند نباید به مسجد نزدیک شوند و باید هفت قدم از مسجد دور شوند، آیا نشستن در چای خانه یا کفش‌داری مسجد و گوش دادن به قرآن و دعا نیز اشکال دارد؟ نظر قرآن در این زمینه چیست؟ آیا این که می‌گویند کسی که عذر شرعی دارد می‌تواند به امامزاده برود، ولی نمی‌تواند زیارت کند، درست است یا خیر؟

* در قرآن به صراحت به حضور جنب در مسجد اشاره‌ای نشده است اما در ذیل آیه ۴۳ سوره نساء، مفسران به این موضوع پرداخته‌اند. روایاتی که در مقام تفسیر این آیه برآمده‌اند نیز به این موضوع اشاره کرده‌اند.

اما درباره حکم فقهی آن باید گفت: بر انسان جنب و حائض توقف در مساجد حرام است، ولی اگر از یک در داخل و از در دیگر خارج شود یا برای برداشتن چیزی برود (و در مسجد توقف نکند)، مانعی

ندارد و احتیاط واجب آن است که در حرم امامان هم توقف نکندچای‌خانه یا کفش‌داری مسجد، اگر جزء مسجد نباشد، توقف کردن در آن جا و گوش کردن به قرآن و دعا اشکال ندارد و نزدیک شدن به مسجد (هفت قدم یا نزدیک‌تر) بدون وارد شدن در آن اشکال ندارد.

رفتن به حرم امام‌زاده‌ها و زیارت کردن آنان] نیز اگر موجب هتک حرمت نباشد اشکال ندارد.

زالال سخنان ائمه طاهرین (ع) دل و جان را جلا داده و روشنی می‌بخشد، طوری که امام باقر (ع) می‌فرماید: «انّ حدیثنا یحیی القلوب؛» به راستی حدیث (سخن) ما دل‌های مردم را زنده می‌کند.

بر اساس روایات اهل‌بیت (ع) خداوند اثرات ویژه‌ای برای مساجد قرار داده است تا علاوه بر اقامه نماز جماعت، از ثمرات معنوی بسیار خداوند در این زمینه بهره‌مند شوند، اما مسئله‌ای که در اینجا لازم است عنوان شود، عدم اقبال شایسته و بایسته و نوع نگاه انسانها به مساجد است که می‌تواند ناشی از دلایل متعددی باشد.

۱- رسول‌الله (ص): «الْمَسَاجِدُ مَجَالِسُ الْأَنْبِيَاءِ عَلَى السَّلَامِ»
مساجد، محفل انبیا (ع) است. (مستدرک، ج ۳، ص ۳۶۳)

۲- رسول‌الله (ص): «الْمَسَاجِدُ بُيُوتُ الْمُتَّقِينَ»
مساجد، خانه پرهیزگاران است. (مستدرک، ج ۳، ص ۳۶۳)

۳- رسول‌الله (ص): «الْمَسَاجِدُ سُوقٌ مِنْ أَسْوَاقِ الْآخِرَةِ، قَرَاهَا الْمَغْفِرَةُ وَ تَحَفَّتْهَا الْجَنَّةُ»
مساجد بازاری از بازارهای آخرت هستند، پذیرایی آن مغفرت و تحفه‌اش بهشت است. (مستدرک، ج ۳، ص ۳۶۱)

۴- رسول‌الله (ص): «مَنْ كَانَتْ الْمَسَاجِدُ بَيْتَهُ ضَمِنَ اللَّهُ لَهُ الرُّوحَ وَ الرَّاحَةَ وَ الْجَوَازَ عَلَى الصِّرَاطِ»
کسی که مسجد خانه او باشد (مرتب به مسجد تردد کند) خداوند، آسایش و کامیابی او و عبور از صراط را برایش ضمانت کرده است. (مستدرک، ج ۳، ص ۳۶۳)

۵- امام باقر (ع): «مَنْ بَنَى مَسْجِداً وَلَوْ مِثْلَ مَفْحَصِ قِطَاءِ بَنِي اللَّهِ لَهُ بَيْتاً فِي الْجَنَّةِ»
کسی که یک مسجد بنا کند - هرچند کوچک باشد - خداوند یک خانه در بهشت برای او بنا می‌کند. (وسائل، ج ۳، ص ۴۸۶)

۶- امام صادق (ع): «مَنْ وَقَّرَ مَسْجِداً، لَقِيَ اللَّهَ يَوْمَ يَلْقَاهُ ضَاحِكاً مُسْتَبْشِراً وَ أَعْطَاهُ اللَّهُ كِتَابَهُ بِيَمِينِهِ»
کسی که حرمت مسجد را نگه دارد، خدا را شادان و خندان ملاقات خواهد کرد و پرونده اعمالش را به دست راست او خواهند داد. (جامع احادیث الشیعه، ج ۴، ص ۵۵۹)

۷- امام باقر (ع): «تَعَاهَدُوا نِعَالَكُمْ عِنْدَ أَبْوَابِ مَسَاجِدِكُمْ

پیش از ورود به مسجد کفشهای خود را (از جهت آلودگی و نجاست) واریسی نمایید. (وسائل، ج ۳، ص ۵۰۴)

۸- رسول الله (ص): «لَا تَجْعَلُوا الْمَسَاجِدَ طُرُقًا حَتَّى تُصَلُّوا فِيهَا رَكَعَتَيْنِ.

مساجد را معبر و گذرگاه خود قرار ندهید و تا دو رکعت نماز (مانند نماز تحیت) در آن نخوانید از آن خارج نشوید. (الفقیه، ج ۲، ص ۱۹۴)

۹- امیرالمومنین (ع): «الْجَلْسَةُ فِي الْجَامِعِ خَيْرٌ لِي مِنَ الْجَلْسَةِ فِي الْجَنَّةِ، لِأَنَّ الْجَنَّةَ فِيهَا رَضِيَ نَفْسِي وَالْجَامِعُ فِيهِ رَضِيَ رَبِّي. جلوس من در مسجد از سکونت در بهشت برایم بهتر است، زیرا اقامت من در بهشت موجب خوشنودی من است، اما بودن من در مسجد موجب رضا و خوشنودی خداست. (وسائل، ج ۳، ص ۴۸۲)

۱۰- رسول الله (ص): «الْمَسْجِدُ غَرِيبٌ فِيمَا بَيْنَ قَوْمٍ لَا يُصَلُّونَ فِيهِ إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى لَا يَنْظُرُ إِلَيْهِمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ.

مسجد در میان مردمی که در آن نماز نمی خوانند غریب است و خداوند در روز قیامت نظر رحمت خود را از آنها دریغ خواهد کرد. (بحار، ج ۷۸، ص ۱۱۵)

نماز زیباترین عمل، جذابترین ذکر و محبوبترین هدیه به پروردگار است. نماز حلقه اتصال عبد به معبود و مایه انس و آرامش است، نماز سرچشمه نیکی ها، مایه رحمت الهی و وسیله تقرب به پروردگار است، نماز دور کننده از گناه، دژ مستحکم در برابر حملات شیطان، ستون دین و بلکه به تنهایی تمام دین است (۱).

اقامه فریضه نماز مهمترین و زیباترین عمل عبادی انجام فریضه نماز است. اگر واقعاً فریضه نماز آن طور که شایسته آن است اجرا شود هیچ گونه فساد و فحشایی در جامعه به وجود نخواهد آمد. بهترین وسیله اصلاح خانواده ها از فساد و تباهی نیز برپایی نماز است. خداوند کریم به پیامبر می فرماید: «و امر اهلک بالصلوة و الصبر علیها» یعنی خانواده خود را به نماز فرمان ده و بر انجام آن شکیبیا باش زیرا:

« ان الصلوة تنهى عن الفحشاء و المنکر »

در این صورت است که جامعه در برابر هجوم فرهنگی دشمنان مقاوم و نفوذ ناپذیر می گردد

احادیث درباره نماز

۱- نماز اول وقت

پیامبر اکرم صلی الله علیه وآله:

أَحَبُّ الْأَعْمَالِ إِلَى اللَّهِ الصَّلَاةُ لَوَقْتِهَا، ثُمَّ بِرُّ الْوَالِدَيْنِ، ثُمَّ الْجِهَادُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ.

دوست داشتنی ترین کارها نزد خداوند نماز اول وقت، سپس نیکی به پدر و مادر و سپس جهاد در راه خداست

۲- سبک شمردن نماز

امام باقر علیه السلام:

لَا تَتَهَاوَنُ بِصَلَاتِكَ فَإِنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ قَالَ عِنْدَ مَوْتِهِ لَيْسَ مِنِّي مَنْ اسْتَحَفَّ بِصَلَاتِهِ... .
نماز خود را سبک نشمار، همانا پیامبر اکرم صلی الله علیه وآله هنگام رحلتش فرمود: کسی که نماز را سبک بشمارد از من نیست.

۳- لا تَزَالُ أُمَّتِي بِخَيْرٍ مَا تَحَابَبُوا وَاقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوُا الزَّكَاةَ وَأَقْرَبُوا الضَّيْفَ، فَإِنْ لَمْ يَفْعَلُوا ابْتُلُوا بِالسِّنِينَ وَالْجَدْبِ. (۳)
امتم همواره در خیر و خوبی اند تا وقتی که یکدیگر را دوست بدارند، نماز برپا دارند، زکات بدهند و میهمان را گرمی بدارند، پس اگر چنین نکنند به قحطی و خشکسالی گرفتار می شوند

۴- بهترین ها

پیامبر اکرم صلی الله علیه وآله:

مَا عَمِلَ ابْنُ آدَمَ شَيْئًا أَفْضَلَ مِنَ الصَّلَاةِ وَصَلَاةِ ذَاتِ الْبَيْنِ وَخُلُقٍ حَسَنٍ.
انسان هیچ کاری بهتر از نماز، اصلاح میان مردم و خوش اخلاقی نکرده است.

۵- نماز؛ ستون چادر

پیامبر اکرم صلی الله علیه وآله:

مَثَلُ الصَّلَاةِ مَثَلُ عَمُودِ الْفُسْطَاطِ إِذَا ثَبَتَ الْعَمُودُ نَفَعَتِ الْأُتُنَابُ وَالْأَوْتَادُ وَالْغِشَاءُ وَإِذَا انْكَسَرَ الْعَمُودُ لَمْ يَنْفَعِ طُنْبٌ وَلَا وَتْدٌ وَلَا غِشَاءٌ.

مثل نماز، مثل ستون چادر است؛ اگر ستون محکم و برقرار باشد، طناب ها و میخ ها و پرده ها مفید خواهند بود؛ ولی اگر ستون چادر بشکند، دیگر طناب ها و میخ ها سودی ندارند

۶- فضیلت نماز جماعت

پیامبر اکرم صلی الله علیه وآله:

صَلَاةُ الْجَمَاعَةِ أَفْضَلُ مِنْ صَلَاةِ الْفَرْدِ بِخَمْسٍ وَعِشْرِينَ دَرَجَةً
فضیلت نماز جماعت بیست و پنج برابر نماز فرادا است

۷- فضیلت نماز اول وقت

امام صادق علیه السلام:

إِنَّ فَضْلَ الْوَقْتِ الْأَوَّلِ عَلَى الْآخِرِ كَفَضْلِ الْآخِرَةِ عَلَى الدُّنْيَا.

برتری نماز اول وقت نسبت به آخر وقت، مانند برتری آخرت است نسبت به دنیا.

نماز گزار هنگام نماز با پروردگار بلند مرتبه اش مناجات می کند، پس باید بداند چه می گوید.

۸- نماز شب:

پیامبر اکرم صلی الله علیه وآله

الرَّكَعَتَانِ فِي جَوْفِ اللَّيْلِ أَحَبُّ إِلَيَّ مِنَ الدُّنْيَا وَمَا فِيهَا.

دو رکعت نماز در دل شب، نزد خدا از دنیا و آنچه در آن است، محبوب تر است.

۹- نماز؛ کفاره گناهان

پیامبر اکرم صلی الله علیه وآله:

الصلوات الخمس والجمعة إلى الجمعة كفارات لما بينهن ما لم تغش الكبائر.

نمازهای پنجگانه و نماز جمعه تا نماز جمعه بعد، کفاره گناهان میان آنهاست، تا وقتی که گناهان کبیره ای در میان نیاید.

۱۰- امام صادق علیه السلام:

إِذَا قَامَ الْعَبْدُ فِي الصَّلَاةِ فَخَفَّفَ صَلَاتَهُ قَالَ اللَّهُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى لِمَلَائِكَتِهِ: أَمَا تَرَوْنَ إِلَى عَبْدِي كَأَنَّهُ يَرَى أَنَّ قَضَاءَ حَوَائِجِهِ بِيَدِ غَيْرِي! أَمَا يَعْلَمُ أَنَّ قَضَاءَ حَوَائِجِهِ بِيَدِي؟

هرگاه بنده ای به نماز بایستد و آن را سبک به جا آورد، خداوند به فرشتگانش می گوید: به بنده ام نمی نگرید؟ گویا بر آوردن حاجت هایش را به دست کسی جز من می داند؟ آیا او نمی داند تأمین نیازهایش به دست من است؟

احادیث در باره امام زمان (عج)

۱- «پیامبر گرامی اسلام صلی الله علیه و آله و سلم»:

المهديُّ طاووسُ أهلِ الجنَّةِ.

مهدی (عج) طاووس اهل بهشت است. (الشَّهَابِ فِي الْحَكْمِ وَالْآدَابِ، ص ۱۶)

۲- «پیامبر گرامی اسلام (صلی الله علیه و آله و سلم):»

افضلُ أعمالِ أُمَّتِي انتِظارُ الفَرَجِ.

افضل اعمال امت من انتظار فرج و ظهور امام زمان علیه السلام است. (الشَّهَابِ فِي الْحَكْمِ وَالْآدَابِ، ص ۱۶)

۳- «حضرت مهدی (عج):»

أَكْثَرُوا الدُّعَاءَ بِتَعْجِيلِ الْفَرَجِ فَإِنَّ ذَلِكَ قَرَجُكُمْ.

برای تعجیل در ظهور من زیاد دعا کنید که خود فرج و نجات شما است. (کمال‌الدین، ج ۲، ص ۴۸۵)

۴- «مولی امیرالمؤمنین (علیه السلام):»

انْتَظِرُوا الْفَرَجَ وَلَا تَيَأَسُوا مِنْ رَوْحِ اللَّهِ.

همواره در انتظار (فرج و ظهور صاحب‌الزمان علیه السلام) باشید و یأس و ناامیدی از رحمت خدا به خود راه مدهید.

(بحار، ج ۱۵، ص ۱۲۳)

۵- «امام جعفر صادق (علیه السلام):»

مَنْ مَاتَ مِنْكُمْ وَهُوَ مُنْتَظِرٌ لِهَذَا الْأَمْرِ كَانَ كَمَنْ هُوَ مَعَ الْقَائِمِ فِي قُسْطَاطِهِ.

هر کس از شما که در حال انتظار ظهور حضرت مهدی (علیه السلام) از دنیا برود همچون کسی است که در خیمه و

معیت آن حضرت در حال جهاد به سر می‌برد. (بحار، ج ۵۲، ص ۱۲۶)

۶- «پیامبر گرامی اسلام (صلی الله علیه و آله و سلم):»

مَنْ أَنْكَرَ الْقَائِمَ مِنْ وُلْدِي أَثْنَاءَ غَيْبَتِهِ مَاتَ مِيتَةً جَاهِلِيَّةً.

کسی که قائم (مهدی) را که از فرزندان من است در دوران غیبتش منکر شود، بر حالت جاهلیت قبل از اسلام از دنیا

خواهد رفت. (منتخب‌الاثار، ص ۲۲۹)

۷- «امام جعفر صادق (علیه السلام):»

لَوْ لَمْ يَبْقَ مِنَ الدُّنْيَا إِلَّا يَوْمٌ وَاحِدٌ لَطَوَّلَ اللَّهُ ذَلِكَ الْيَوْمَ حَتَّى يَخْرُجَ قَائِمُنَا أَهْلَ الْبَيْتِ.

اگر از عمر دنیا تنها یک روز مانده باشد خداوند آن روز را آنقدر طولانی می‌کند تا قائم ما اهل بیت (علیه السلام) ظهور

یابد. (منتخب‌الاثار، ص ۲۵۴)

۸- «حضرت مهدی (عج):»

فَأَنَّا يُحِيطُ عَلِمْنَا بِأَنْبَاءِكُمْ وَ لَا يُعْزَبُ عَنَّا شَيْءٌ مِّنْ أَخْبَارِكُمْ.

ما از اوضاع شما کاملاً باخبریم و هیچ چیز از احوال شما بر ما پوشیده نیست. (بحار، ج ۵۳، ص ۱۷۵)

۹- «حضرت مهدی (ع):»

أَنِّي أَمَانٌ لِأَهْلِ الْأَرْضِ كَمَا أَنَّ النُّجُومَ أَمَانٌ لِأَهْلِ السَّمَاءِ.

من برای اهل زمین امن و امانم همان گونه که ستارگان آسمان امن و امان اهل آسمانند. (بحار، ج ۷۸، ص ۳۸)

۱۰- «امام جعفر صادق (علیه السلام):»

الْمُنْتَظَرُ لِلثَّانِي عَشَرَ كَالشَّاهِرِ سَيْفَهُ بَيْنَ يَدَيِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ يَذُبُّ عَنْهُ.

کسی که در انتظار امام دوازدهمین خود به سر می برد همانند کسی است که در رکاب رسول خدا (صلی الله علیه و آله

و سلم) شمشیر کشیده و از آن حضرت دفاع می نماید. (کمال الدین، ص ۶۴۷)

امید است همگی در زمره اقامه کنندگان واقعی نماز در مساجد و یاران امام زمان (عج) باشیم

سوالات مسابقه

۱- قرآن کریم راه رسیدن به تکامل انسان را چه چیزی بیان فرموده است؟

(۱) عبادت (۲) هدایتگری و عبادت

(۳) بندگی (۴) هر سه مورد

۲- قرآن کریم مشرکان را از چه چیزی منع کرده است؟

(۱) دشمنی با اهل بیت (ع) (۲) ساخت و تعمیر مسجد

(۳) حضور در مساجد و اقامه نماز (۴) تفرقه افکنی

۳- بر اساس فرمایش امام صادق (ع) چرا مسجد الحرام به این نام، نامگذاری شده است؟

(۱) خانه خدا، حرمت دارد (۲) چون مشرکان تفرقه افکن هستند

(۳) بر مشرکان حرام است وارد شوند (۴) هر سه مورد

۴- کسی که مسجدی را بنا کند، بر اساس فرمایش امام باقر (ع) خداوند چه اجری را به او می‌دهد؟

- (۱) یک خانه بهشتی به او می‌دهد
(۲) در راه شهیدان قرار می‌گیرد
(۳) در کنار پیامبر همنشین خواهد بود
(۴) خداوند او را محب خود قرار می‌دهد

۵- چه چیزی باعث خوش اخلاقی و اصلاح بین مردم می‌باشد؟

- (۱) مجالست در مسجد
(۲) نماز
(۳) تلاوت قرآن در مسجد
(۴) نماز جماعت

۶- چه کسی در معیت امام زمان (عج) خواهد بود؟

- (۱) کسی که در حال انتظار از دنیا رفته است.
(۲) کسی که در راه امام زمان (عج) به شهادت برسد.
(۳) کسی که نماز اول وقت را در مسجد بخواند
(۴) کسی که امام زمانش را بشناسد.

۷- کدام مساجد، سکوی معراج پیامبر (ص) بودند؟

- (۱) مسجد مدینه - مسجد الحرام
(۲) مسجد الحرام - مسجد الاقصی
(۳) مسجد الاقصی - مسجد مدینه
(۴) مسجد النبی - کعبه

۸- پیامبر (ص) فرمودند امت من، تا چه زمانی در خیر و خوبی به سر می‌برند؟

- (۱) نماز را اقامه کنند
(۲) زکات را پردازند
(۳) مهمان را گرمی بدارند
(۴) هر سه مورد

۹- طبق فرمایش پیامبر اکرم (ص) بهترین کار چیست؟

- (۱) نماز و اصلاح بین مردم
(۲) نماز و خوش اخلاقی
(۳) گزینه ۱ و ۲
(۴) نماز جماعت اول وقت در مسجد

۱۰- با فضیلت ترین اعمال امت پیامبر(ص) چه چیزی بیان شده است؟

(۱) انتظار فرج

(۲) حضور در مساجد و آبادانی مساجد

(۳) نماز جماعت اول وقت

(۴) اقامه نماز اول وقت و خوش اخلاقی

اللهم وفقنا تحب و ترضی

ستاد اقامه نماز استان چهارمحال و بختیاری

مردادماه ۱۴۰۳